

زندان مهریه

سکه هنوز هم پرطرفدارترین صداق ایرانیان است، هشت گرم و 133 سوت طلا که بازارش همیشه سکه است و روزهای افولش اندک.

سکه هنوز هم پرطرفدارترین صداق ایرانیان است، هشت گرم و 133 سوت طلا که بازارش همیشه سکه است و روزهای افولش اندک. راز رونق بازار سکه در عقدنامه‌ها؛ زنی که همین است، راز ماندگاری؛ زنی که در جلسات بله و بران و البته در دادگاه؛ زنی که طلاق هم. به آمارهای سال 95 که باشد 84 درصد مهریه؛ زنی که ثابت شده در این سال سکه بوده، 84 درصد از 660 هزار و 47 مهریه؛ زنی که در این سال رسمی شده.

آمارهایی که سازمان ثبت اسناد و املاک کشور در اختیار ما می‌گذارد، نشان می‌دهد 36 درصد از مهریه؛ زنی که این سال از 115 تا 500 سکه بهار آزادی بوده، 6/5 درصدش بین 501 تا هزار سکه و 2/1 درصد از آنها بیش از هزار سکه تمام بهار. به این ترتیب سال گذشته 660 هزار و 47 زوجی که پیوند زناشویی بستند نزدیک به 45 درصدشان برسر مهریه؛ زنی که بیش از 114 سکه به توافق رسیدند که در نوع خودش شگفتی است وقتی گفته؛ زنی که تابستانی معاون اداری مالی ستاد دیه را مرور می‌کنیم که گفت نزدیک به 300 زندانی مهریه در کشور فقط برای ده سکه زندانی؛ زنی که.

علی مهربان چندماه قبل این را گفت و خبر داد که بیش از 160 زندانی مهریه نیز چوب خطشان از پنج سال حبس بالا زده، شوهرانی که حساب استطاعت خود را نداشتند وقتی قولی عندالمطالبه می‌دادند.

اما شاید حسن پناهی، محقق ستاد دیه که روز و شبش با پرونده‌ها؛ زنی که مددجویان مهریه پُر می‌شود، بهتر از هرکسی بداند آیا زندانیان مهریه به اندازه دینی که به گردن دارند، وسیع مالی دارند یا نه. او به ما قاطعانه می‌گوید که اغلب اینها دستشان خالی است و اکثرشان از اقبال ضعیف جامعه؛ زنی که با شغل؛ زنی که کم و درآمد، مردانی که حتی نمی‌توانند مهریه؛ زنی که تک؛ زنی که رقمی را یکجا بپردازند چه رسد به تعداد سکه؛ زنی که تعهد کرده؛ زنی که.

طبق اعلام ستاد دیه کشور، جمعیت زندانیان مهریه این روزها 2496 نفر است که ستاد دیه برای بیشترشان حتی آنهایی که تنگدستی؛ زنی که نشان اثبات می‌شود، کار زیادی انجام نمی‌دهد.

زندان مهریه اولویت ندارند

در جایی که زنی سرپرست خانوار بر اثر یک حادثه زندانی می‌شود، جایی که شخصی آبرودار بد می‌آورد و ورشکسته می‌شود یا در سانحه جاده؛ زنی که کسی ناخواسته جان چند؛ زنی که نفر را می‌گیرد، زندانیان مهریه باید کجای فهرست کمک؛ زنی که ستاد دیه باشند؟

اسدالله جولایی، مدیرعامل ستاد دیه کشور در گفت‌وگو با جام‌زنی که قاطعانه پاسخ می‌دهد که هیچ کجا، شاید خوشبینانه در قعر جدول دست؛ زنی که گیری؛ زنی که او توضیح می‌دهد که آزاد کردن زندانیان مهریه نه دیروز و نه امروز جزو اولویت؛ زنی که ستاد نبوده وقتی صدها مستحق؛ زنی که تر از آنها در زندان؛ زنی که عمر تلف می‌کنند.

او اما توضیح می‌دهد که کمیته صلح و سازش ستادهای دیه کشور در پرونده؛ زنی که مهریه همواره سعی بر مصالحه و آشتی دادن زوج؛ زنی که دارند که اگر این راه میسر نشد، اینها می‌کوشند با گرفتن گذشت از بانوان، تعداد سکه؛ زنی که مهریه را کمتر کنند یا برای عده؛ زنی که تنگدست هستند و بی؛ زنی که چیز، معاضدت قضایی کنند و یادشان دهند که چطور باید از دادگاه تقاضای اعسار کنند.

کار به اینجا که رسید به گفته جولایی، ستادهای دیه به آن عده از مردان زندانی که حتی توان پرداخت پیش قسط مهریه را نیز ندارند، وام می‌دهد؛ تسهیلاتی که گرچه سود ندارد، ولی بلاعوض هم نیست.

درواقع ستاد ديه به زندانيان تنگدست مهریه در صورت احراز ناتوانی مالی و آبرومندی فقط در اعطای تسهیلات مربوط به پیش‌پرداخت و قسط تعیین شده از سوی دادگاه کمک می‌کند؛ آن هم در قالب وام و بازپرداخت‌های طولانی که مدیرعامل ستاد ديه توضیح می‌دهد؛ 140 تا 200 قسط دارد و هر بدهکار مهریه باید دست‌کم 11 سال و حداکثر 16 سال و شش ماه قسط بدهد، تازه اگر بعد از آزادی توفیق یافتن شغلی داشته باشد.

تکیه بر مهریه؛ چرا؟

مهریه برای مردهایی که به خاطرش به زندان افتاده‌اند یا کسانی که احتمال می‌دهند روزی برایش زندانی شوند، شاید خوشایند نباشد. مهریه اما برای بسیاری از زن‌ها نوعی قوت قلب است، نوعی تضمین برای آینده و پشتگرمی، البته اگر از چشم و هم‌چشمی‌ها و رقابت‌ها برای ثبت درشت‌ترین اعداد در قبالة ازدواج چشم‌پوشیم.

کارن روحانی، مدرس حقوق به ما می‌گوید؛ مهریه‌های سنگین نوعی عرف غلط است که تضمینی برای دوام زندگی مشترک نیست، به این دلیل که هیچ رابطه‌ای را که اساسش بر احساس و عاطفه است، نمی‌توان با قراردادهای مادی حفظ کرد.

با این حال او تأیید می‌کند، وقتی کار به جدایی می‌گردد، مهریه می‌تواند بخشی از مشکلات مادی زنان را تسکین دهد، ولی فقط مشکلات مالی را، نه دغدغه‌های روحی و عاطفی را که از مشکلات اول مهم‌تر و عمیق‌ترند.

این حقوقدان به این دلیل توصیه می‌کند؛ زنان مهریه‌های معقول و متعارف را مطالبه کنند و در عوض حق توکیل طلاق را از مردان بخواهند که حقی است مغفول مانده با ثمراتی کارساز. او توضیح می‌دهد؛ گرفتن حق طلاق به زنان فرصت می‌دهد در صورت بروز اختلاف در زندگی مشترک، درست زمانی که بحث طلاق جدی می‌شود، بتوانند تا حدی با مردان برابر شوند.

اگر چنین توصیه‌ای جامه عمل بپوشد، نرم نرمک تأکید جامعه بر مهریه‌های آنچنانی و گرفتن ضمانت‌های مادی نیز کمتر می‌شود و به طور خودکار، هم جمعیت زندانیان مهریه کاهش می‌یابد و هم تبعات اجتماعی ناشی از زندانی شدن یک جماعت. اگر به حساب و کتاب مهریه‌های مادی هم باشد، کم شدن زندانیان کشور عواید مالی بسیار دارد؛ اگر هزینه شدن روزانه 150 هزار تومان برای هر زندانی را از زبان مدیرکل زندان‌های ایلام بپذیریم و این گفته مدیرکل زندان‌های استان کرمان را قبول کنیم که هزینه نگهداری یک زندانی در روز برابر است با آموزش 9 دانش‌آموز.

مریم خباز

جامعه